

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/122/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8525200931
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2025:8525200931.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Janou Srokovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, t.č. Centrum pre deti a rodiny Vranov nad Topľou, Dr. C. Daxnera 90/7, 093 01 Vranov nad Topľou, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Obcou Lomnička, dieťa rodičov: matky - D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. E. XXX, t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Sučany a otca - F. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. E. XX, t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Košice – Šaca, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d' u j e ústavnú starostlivosť u mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Vranov nad Topľou, Dr.C. Daxnera 90/7, Vranov nad Topľou.

II. Matka mal. dieťaťa D. B., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n á uhrádzať výživné na mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX vo výške 38,92 eur mesačne a otec mal. dieťaťa F. F., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý uchádzať výživné pre mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX vo výške 38,92 eur mesačne, ktoré výživné sú rodičia povinní uhrádzať vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Vranov nad Topľou, Dr. C. Daxnera 90/7, 093 01 Vranov nad Topľou.

III.. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trovu tohto konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni sa návrhom doručeným na tunajší súd dňa 27.08.2025 domáhal, aby súd nariadil ústavnú starostlivosť u mal. dieťaťa A. B., nar. XX.XX.XXXX. Zároveň žiadal, aby súd zaviazal matku a otca, prispievať na jej výživu vo výške 30 % sumy životného minima, a to vždy do 15-tého dňa toho - ktorého mesiaca vopred na účet zariadenia na výkon rozhodnutia súdu.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že mal. A. B. nar. XX.XX.XXXX pochádza z družského vzťahu rodičov D. B. a F. F., z ktorého pochádzajú aj jej súrodenci - G., H., I., I., F., B., J. (u ktorej otec nie je uvedený v rodnom liste a matka dala prívolenie k osvojeniu). Matka maloletej má ešte jedného syna - G. B., ktorý pochádza z predchádzajúceho vzťahu matky a je v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky H. B. v Lomničke. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vedie spisovú dokumentáciu rodiny mal. A. B. od marca 2014, a to z dôvodu oznámenia Ľubovnianskej nemocnice o prešetrenie rodinnej situácie z dôvodu prijatia dieťaťa na oddelenie v zanedbanom hygienickom stave. Odvtedy bolo rodine poskytované pravidelne sociálne poradenstvo, terénna sociálna práca v rodine a v rodine sa vykonávali aktívne opatrenia SPODaSK. V roku 2023 boli rodičia dieťaťa vzatí do výkonu trestu odňatia slobody (VTOS). Otec je vo VTOS Košice-Šaca a matka je vo VTOS Levoča. Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa pod sp. zn. 4P/148/2023

zo dňa 13.02.2024, právoplatného dňa 28.03.2024, bolo mal. dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti tete K. F.. Do práce s rodinou bolo minulý rok aj z tohto dôvodu zapojené Centrum pre deti a rodiny Návrat, Prešov. Z dôvodu viacnásobného zdravotného postihnutia dieťaťa náhradný rodič odmietal naďalej zabezpečovať mal. A. náhradnú osobnú starostlivosť. Na základe neodkladného opatrenia Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 25.09.2024, právoplatného dňa 25.09.2024, pod sp. zn. 4P/110/2024 bola A. umiestnená v Centre pre deti a rodiny Vranov nad Topľou, Dr. C Daxnera 90/7, 093 01 Vranov nad Topľou. Dieťa bolo do zariadenia privezené tetou K. F. dňa 30.09.2024 a umiestnené na samostatnej špecializovanej skupine s 24-hodinovou opatrovateľskou starostlivosťou. Následne bolo Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa pod sp. zn. 4P/117/2024 zo dňa 15.01.2025, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.02.2025, uložené výchovné opatrenie na obdobie 6 mesiacov za účelom zabezpečenia odbornej pomoci mal. dieťaťu formou pobytu v zariadení. Zároveň bola u mal. dieťaťa Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa pod sp. zn. 4P/138/2024 zo dňa 25.03.2025, právoplatného dňa 10.05.2025, zrušená náhradná osobná starostlivosť vykonávaná náhradným rodičom, vzhľadom k tomu, že dieťa je umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Po stretnutí rodinného kruhu (SRK) dňa 27.05.2025 v Lomničke vyšlo najavo, že nikto z príbuzných nechce prevziať za maloletú zodpovednosť a zabezpečiť jej starostlivosť. Mal. A. má stanovené základné diagnózy – epilepsiu, VVCH mozgu hydrocefalus s drenážou, hypermetropiu. Dlhodobo užíva liek Orfiril na epilepsiu. Je sledovaná na pediatrickej, neurologickej, očnej, kardiologickej a endokrinologickej ambulancii. Z dôvodu zvýšenej aktivity a poruchy koncentrácie a sústredenia užíva od februára 2025 aj liek Tiapridal. Mal. A. je z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu odkázaná na opatrovanie dospelých osoby. V centre jej je poskytovaná aj individuálna psychologická intervencia a rehabilitácia. V súčasnosti je jej zdravotný stav stabilizovaný. Navštevovala 3. ročník v Špeciálnej základnej škole pre deti s telesným postihnutím vo Vranove nad Topľou

Vzhľadom k tomu, že dňa 13.08.2025 uplynulo časové rozpätie výchovného opatrenia, ktoré nespĺnilo požadovaný účel, keďže rodičia sú vo VTOS a nikto iní z príbuzných neprejavil záujem zabezpečiť starostlivosť mal. dieťaťu, tunajší úrad podal návrh okresnému súdu na ponechanie mal. dieťaťa v zariadení, ktorý na základe uznesenia 4P/100/2025 právoplatného dňa 19.08.2025 o neodkladnom opatrení nariadil ponechať mal. A. B. v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Vranov nad Topľou.

3. Súd uznesením č.k. 4P/122/2025-11 zo dňa 10.09.2025 ustanovil maloletej kolízneho opatrovníka Obec Lomnička.

4. Súd poučil účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach a nariadil pojednávanie. Na pojednávanie sa nedostavili rodičia maloletej a kolízny opatrovník, u ktorých mal súd doručenie predvolania riadne a včas vykázané. Kolízny opatrovník svoju neúčast' ospravedlnil, ostatní účastníci neúčast' žiadnym spôsobom neospravedlnili, a preto súd vo veci pojednával v ich neprítomnosti, v zmysle ust. § 180 CSP a 33 CMP.

5. Na pojednávaní navrhovateľ v celom rozsahu trval na podanom návrhu a dôvodoch v ňom uvedených. Poukázal na to, že rodičia sú t.č. vo výkone trestu a nikto z blízkych príbuzných nemal záujem o výkon náhradnej starostlivosti. Maloletá má zdravotný stav taký, že si vyžaduje opatrovateľskú starostlivosť a aktuálne je v CDR Vranov nad Topľou. Pridružili sa jej diagnózy a má stanovenú epilepsiu, hydrocefalus mozgu s drenážou, hypometropiu, dlhodobo užíva lieky a samostatne fungovať nevie. V danom zariadení navštevuje tretí ročník špeciálnej ZŠ. V centre ju sporadicky telefonicky kontaktovali rodičia z výkonu trestu a v júli ju aj navštívili príbuzní. Samotná A. uviedla pri návšteve, že jej sa tam páči a chce ostať v tomto zariadení.

6. Z doručenej zápisnice z výsluchu mal. dieťaťa zrealizovaného dožiadaným Okresným súdom Vranov nad Topľou, /č.l. 53 predmetného spisu / vyplýva, že mal. dieťa bolo vypočuté 29.10.2025 a uviedlo, že v zariadení má kamarátky, v izbe je sama, chodí do školy, ale nevie povedať do ktorého ročníka. Do školy ju odprevádza ujo L..

Sociálna pracovníčka prítomná pri výsluchu dieťaťa uviedla, že dieťa navštevuje špeciálnu ZŠ vo Vranove nad Topľou, je žiačkou 5. ročníka a do školy je odprevádzaná zamestnancom CDR, spolu s ostatnými deťmi ich vozí autom. Ďalej mal. A. uviedla, že sa v centre má dobre. Hrá sa s hračkami, má obľúbenú bábiku a uviedla, že má súrodenca – brata, volá sa I., ktorý je doma v Lomničke, niekedy sa jej ozve a tiež volá aj mama a otec. V lete cez prázdniny bola u babky, páčilo sa jej tam. Je v centre spokojná, ale keď bola na prázdninách u babky rada by sa vrátila domov. Vie, že na Vianoce pôjde domov na návštevu a tiež cez prázdniny.

Ďalej sociálna pracovníčka pri výsluchu dieťaťa uviedla, že rodičia sú stále vo výkone trestu a ich predpokladaný návrat je cca v roku 2030. Obaja sú v telefonickom kontakte s mal. dieťaťom. Maloletá bola umiestená do CDR v dôsledku nevyhovujúceho zdravotného stavu, ktorý jej príbuzní v domácom prostredí nedokázali zvládnuť. Lieči sa kvôli epilepsii a po nastavení liečby sa prejavy epilepsie výrazne zmiernili. Maloletej bolo vysvetlené, že je v zariadení z toho dôvodu, že obaja rodičia sú vo výkone trestu odňatia slobody, nemal by sa o ňu kto postarať, čiže kým sú vo výkone trestu je umiestená v CDR. Dieťaťa na záver uviedlo, že v centre je spokojná má tu kamarátku a chodí do školy

7. Ďalej súd konštatuje, že zo správy ÚVTOS Košice-Šaca, /č.l. 22/ vyplýva, že otec mal. dieťaťa je vo výkone trestu. V tomto zariadení je pracovne zaradený a z priloženého rozúčtovania pracovnej odmeny vyplýva u neho čistá mzda v priemer cca 309,- eur mesačne.

8. Pokiaľ ide o matku mal. dieťaťa D. B., zo správy ÚVTOS Levoča /č.l. 28/ vyplýva, že táto je výkone trestu od 29.11.2023 a jej mesačný príjem do septembra 2025 v čistej mzdy bol v priemere cca 200,- eur mesačne.

9. Taktiež bola doručená správa CDR Vranov nad Topľou, /č.l. 21/ zo dňa 09.09.2025, z ktorej vyplýva, že mal. A. je dieťa s viacnásobným zdravotným postihnutím, je odkázaná na opatrovanie dospeléj osoby, t.č. je jej zdravotný stav stabilizovaný. Má stanovené základné diagnózy, a to epilepsia, VVCH mozgu, hydrocefalus s drenážou, hypermetropiu. Taktiež nosí okuliare. Rodičia sú v telefonickom kontakte s mal. dieťaťom a aj o dieťa prejavujú záujem.

10. Súd konštatuje, že naposledy bolo o mal. dieťati rozhodnuté uznesením tunajšieho súdu čk. 4P/10/2025-15 zo dňa 28.07.2025, ktorým súd rozhodol o ponechaní mal. dieťaťa v starostlivosti CDR Vranov nad Topľou

Súd na základe vykonaného dokazovania zistil, že skutočný stav zodpovedá stavu tak, ako to vyplýva z obsahovej časti podaného návrhu.

Predmetom konania je nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. dieťaťa.

Právny stav:

11. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

12. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

13. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

14. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

15. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

16. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

17. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 61 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 61 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 61 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

23. V zmysle citovaných zákonných ustanovení je súd povinný skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti /NOS/ (napr. starým rodičom alebo iným príbuzným) alebo do pestúnskej starostlivosti, a tak predísť nariadeniu ústavnej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého je vážne ohrozená alebo jeho výchova je vážne narušená.

24. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že situácia v rodine sa nezmenila, mal. dieťaťu aj keď bolo uložené výchovné opatrenie, toto nespĺnilo svoj účel. Aktuálne nie je možný návrat mal. dieťaťa do rodinného prostredia ani do náhradnej starostlivosti /NOS/, nakoľko z dôvodu vážnych zdravotných problémov nechce nikto z rodiny vykonávať náhradnú starostlivosť. Keďže naďalej pretrvávajú dôvody na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletej, súd s poukazom aj na vykonané dokazovanie rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozsudku a návrhu vyhovel.

25. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd zároveň určil povinnosť obom rodičom prispievať na výživu mal. dcéry v minimálnej zákonom stanovenej výške po 30% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené, nepľnoleté dieťa s poukazom na ich nízke príjmy vo výkone trestu. Táto suma životného minima sa každý rok k 01. júlu mení, z čoho vyplýva, že dochádza aj k zmene výšky minimálneho výživného. Stanovená minimálna výška výživného t.č. činí sumu 38,92 eur. Nakoľko ide o minimálnu výšku výživného určenú zákonom o rodine, t.j. výšku, v ktorej je každý rodič mal. dieťaťa povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

26. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, tak žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Stará Ľubovňa, písomne, v štyroch vyhotoveniach. (§ 59 ods. 1 CMP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. [(§ 127 a § 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Navrhovateľ sa vzdal práva podania odvolania.